

სასწავლო კურსის სილაბუსი

სასწავლო კურსის სახელწოდება	საუნივერსიტეტო კურიკულუმის შემუშავების პრინციპები University Curricula Development Principles
ავტორი (ავტორები)	ასოც. პროფ. ირინე დარჩია, ასოც. პროფ. ანასტასია ზაქარიაძე, ასოც. პროფ. გურამ ქუთელია, ასოც. პროფ. ნინო ჯავახიშვილი, ასოც. პროფ. ეკა ლევაშვილი, ასოც. პროფ. ია ნაცვლიშვილი, ასოც. პროფ. ნინო ჩიხლაძე
ლექტორი (ლექტორები)	ასოცირებული პროფესორი ირინე დარჩია, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი ელფოსტა: irine.darchia@tsu.ge ასოცირებული პროფესორი ნინო ჯავახიშვილი, სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი ელფოსტა: nino.javakhishvili@tsu.ge ასოცირებული პროფესორი ნინო ჩიხლაძე, მედიცინის ფაკულტეტი ელფოსტა: nino.chikladze@tsu.ge დამატებითი კონსულტაცია შესაძლებელია ელფოსტით ან წინასწარ შეთანხმებით.
სასწავლო კურსის კოდი	—
სასწავლო კურსის სტატუსი	1. სასწავლო კურსი განკუთვნილია თსუ-ს ყველა ფაკულტეტის დოქტორანტებისათვის 2. დოქტორანტურა 3. არჩევითი
სასწავლო კურსის მიზნები	თანამედროვე საუნივერსიტეტო კურიკულუმის შემუშავების ძირითადი პრინციპების სწავლება, ბოლონიის პროცესის, საქართველოს კანონმდებლობის, ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის მოთხოვნების შესაბამისად.
კრედიტების რაოდენობა და სათების განაწილება სტუდენტის დატვირთვის შესაბამისად (ECTS)	სასწავლო კურსის კრედიტები: 10 ECTS კრედიტი სტუდენტის საკონტაქტო მუშაობის საათების რაოდენობა სემესტრული გათვლით: საკონტაქტო საათი - 30 შუალედური გამოცდის ჩასაბარებლად განკუთვნილი დრო - 4 სთ დასკვნითი გამოცდის ჩასაბარებლად განკუთვნილი დრო - 6 საათი ლექცია-სემინარებისთვის მოსამზადებელი დრო 160 შუალედური გამოცდის მოსამზადებლად განკუთვნილი დრო - 16 სთ დასკვნითი გამოცდის მოსამზადებლად განკუთვნილი დრო - 34 საათი
დაშვების წინაპირობები	სასწავლო კურსს შესწავლის წინაპირობები არ გააჩნია.

სწავლის შედეგები	<p>ცოდნა და გაცნობიერება: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტმა იცის: ერთიან ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში მიმდინარე ძირითადი პროცესები, საქართველოს უმაღლესი განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმის არსი, ბოლონიის პროცესის მახასიათებლები და მისი ძირითადი ამოცანები, საუნივერსიტეტო კურიკულუმის შემუშავების ძირითადი პრინციპები, ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის მოთხოვნები;</p> <p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტს შეუძლია: სილაბუსის და საგანმანათლებლო პროგრამის (კურიკულუმის) შემუშავება და შეფასება ბოლონიის პროცესის, ევროპული სტანდარტების, ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით;</p> <p>დასკვნის უნარი: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტს აქვს უნარი: თანამედროვე განათლების სისტემასთან დაკავშირებული მასალებისა და მონაცემების შეგროვების, გააზრების, სისტემატიზაციისა და მათ საფუძველზე არგუმენტირებული დასკვნის ჩამოყალიბების; კოლეგების მიერ შექმნილი ახალი ცოდნის (სილაბუსი, კურიკულუმი) და მათ მიერ შემუშავებული მიდგომების კრიტიკული ანალიზის, სინთეზისა და შეფასების;</p> <p>კომუნიკაციის უნარი: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტს აქვს: თანამედროვე ევროპული და ქართული განათლების სისტემის უახლეს მიღწევებზე, განათლების რეფორმის მოთხოვნებზე დაყრდნობით საგანმანათლებლო სფეროში ახალი იდეების განვითარებისა და ახალი ცოდნის შექმნის უნარი;</p> <p>ღირებულებები: კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტს აქვს: ევროპული საგანმანათლებლო ღირებულებების ცოდნა; დაკისრებული მოვალეობებისადმი და ინტელექტუალური საკუთრებისადმი პატივისცემის გრძნობა;</p>
სასწავლო კურსის შინაარსი	იხ. დანართი.
სწავლების/სწავლის	სასწავლო პროცესი წარიმართება 25–50 კაციან ჯგუფებში,

მეთოდები	<p>გათვალისწინებულია: ინტერაქტიური 9 ლექცია, 4 პრაქტიკული, 1 პრეზენტაცია.</p> <p>მეტი დრო დაეთმობა სტუდენტის დამოუკიდებელ მუშაობას და ნაკლები – საკონტაქტო საათებს.</p> <p>დისკუსია/დებატები, ჯგუფური მუშაობა, თანამშრომლობითი სწავლება, შემთხვევის ანალიზი, გონიერივი იერიში, დემონსტრირების მეთოდი, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა–განმარტებითი მეთოდი, ელექტრონული სწავლება და სხვ.</p> <p>გამოყენებული იქნება სწავლის მართვის ელექტრონული პლატფორმა (MOODLE).</p>
შეფასების კრიტერიუმები	<p>დასწრება: 5 ქულა პრაქტიკული: 10 ქულა პრეზენტაცია: 10 ქულა</p> <p>შუალედური წერითი ნამუშევარი: 45 ქულა შუალედური წერითი ნამუშევარი ფასდება შემდეგნაირად: შემუშავებული სილაბუსის წარმოდგენა: 25 ქულა კოლეგის მიერ შემუშავებული სილაბუსის შეფასება: 10 ქულა კოლეგების მიერ შემუშავებული კურიკულუმის შეფასება: 10 ქულა</p> <p>დასკვნითი გამოცდა – წერითი ნამუშევარი (კურიკულუმი) (თემა დაზუსტდება ინდივიდუალურად, თითოეულ დოქტორანტთან. შესაძლებელია ჯგუფური პროექტის წარმოდგენა): 30 ქულა.</p> <p>შეფასება ხდება შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით: ფაქტობრივი მასალის ცოდნა, მისი კრიტიკული ანალიზი.</p> <p>დასკვნით გამოცდაზე დაშვების წინაპირობა: 21 ქულა.</p> <p>ლექციებზე დასწრება სავალდებულოა.</p>
ძირითადი ლიტერატურა	<ol style="list-style-type: none"> უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე და საქართველო, ბოლონიის პროცესის დოკუმენტების კრებული, თბილისი 2009, 100 გვერდი; უმაღლესი სახელოვნებო განათლება და ბოლონიის პროცესი, გამომცემლობა „კენტავრი“, თბილისი 2006, 108 გვერდი; უმაღლესი განათლების რეფორმის შედეგები, აღწერითი ანგარიში ბოლონიის პროცესის ინდიკატორების მიხედვით, თბილისი 2009, 76 გვერდი; კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემა (ECTS), სახელმძღვანელო, თბილისი 2009, 68 გვერდი; საგანმანათლებლო სტრუქტურების ურთიერთშეწყობა ევროპაში, უნივერსიტეტების წვლილი ბოლონიის პროცესში, თბილისი 2008, 113 გვერდი; საგანმანათლებლო სტრუქტურების ურთიერთშეწყობა ევროპაში, უნივერსიტეტების

	<p>წვლილი ბოლონიის პროცესში, შესავალი, თბილისი 2009, 153 გვერდი;</p> <p>7. თუნინგის მიდგომების გამოყენება საქართველოს უმაღლესი განათლების სისტემაში, პროექტის ანგარიში, თბილისი 2009, 150 გვერდი;</p> <p>8. ენათა ფლობის ზოგადევროპული კომპეტენციები: შესწავლა, სწავლება, შეფასება, გამომცემლობა „საიმედო“, თბილისი 2008, 249 გვერდი;</p> <p>9. ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტები და სახელმძღვანელო პრინციპები ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში, თბილისი 2006, 31 გვერდი;</p> <p>10. ლ. ბაქრაძე, ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამა და ერთობლივი აკადემიური ხარისხი, გზამკვლევი, ტემპუსის ეროვნული ოფისის ეგიდით, თბილისი 2009 (http://www.tempus.ge/files/Guide%20Joint%20%20Degree.pdf), 19 გვერდი;</p> <p>11. უნივერსიტეტებში მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის გზამკვლევი, ტემპუსის ეროვნული ოფისის ეგიდით, თბილისი 2009, 29 გვერდი;</p> <p>12. T. Aslanishvili, L. Glonti, N. Javakhishvili, Higher Education Reform at TSU. In: Proceedings of 4th International Silk Road Symposium, "New Trends in Higher Education", Tbilisi 2007;</p> <p>13. Nino Javakhishvili, Learning Outcomes Based Approach in Higher Education System of Georgia, in: Proceedings of International Conference "Development of Competencies in the World of Work and Education. Qualification Systems, Methodology", Ljubljana, Slovenia (http://www.decowe.com/en/conference-contributions/qualifications-systems;-methodology/);</p> <p>14. http://www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/benchmark/default.asp</p> <p>15. http://tuning.unideusto.org/tuningal/</p> <p>16. http://www.orpheus-med.org/</p> <p>17. http://www.who.int/en/</p> <p>18. www.mes.gov.ge</p> <p>19. www.nea.ge</p> <p>20. www.tsu.edu.ge</p> <p>21. www.tsu.edu.ge/qa</p> <p>22. http://www.bologna-bergen2005.no/</p> <p>23. http://www.eqar.eu/</p> <p>24. http://www.eua.be/</p> <p>ყველა დასახელებული სახელმძღვანელო ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტების ბიბლიოთეკებში, თსუ ვებ-გვერდზე, სწავლის მართვის პლატფორმაზე (MOODLE).</p>
დამხმარე ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა	<p>1. ა. სამადაშვილი, შ. ჯაფარიძე, განათლების ხარისხის მართვა, ხარისხის პრემიები, თბილისი</p>

	<p>2007, 180 გვერდი;</p> <p>2. თ. ბრეგვაძე, ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა ინსტიტუციური მექანიზმები, გზამკვლევი, თბილისი 2009, 152 გვერდი;</p> <p>3. უმაღლესი განათლების შეფასების სახელმძღვანელო, თბილისი 2007, 40 გვერდი;</p> <p>4. „ხარისხის მართვის თანამედროვე სამსახურების დაარსება საქართველოს უმაღლესი განათლების დაწესებულებებში“, თბილისი 2008, 80 გვერდი;</p> <p>5. სსიპ განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის წლიური ანგარიშები (2007 წ., 2008 წ., 2009 წ.);</p> <p>6. მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის სტრატეგია საქართველოში (სამუშაო ვერსია);</p> <p>7. ECTS User's Guide, Luxembourg 2009;</p> <p>8. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, Helsinki 2005;</p> <p>9. Universities' Contribution to the Bologna Process, An Introduction, Edited by Julia Gonzalez and Robert Wagenaar, Bilbao 2008.</p>
დამატებითი ინფორმაცია/ პირობები	დასკვნითი გამოცდის ნაცვლად დოქტორანტს მოეთხოვება წერითი ნამუშევრის წარმოდგენა, რომელიც გულისხმობს რომელიმე საგანმანათლებლო პროგრამის (მისი აღწერილობისა და სტრუქტურის) მომზადებას.

სასწავლო კურსის შინაარსი

N	თემა (ლექცია/სამუშაო ჯგუფი/პრაქტიკული, ლაბორატორიული სამუშაო და ა.შ.)	სასწავლო მასალა
1	I. ლექცია: ბოლონიის პროცესი. ბოლონიის პროცესის ძირითადი დოკუმენტები: უნივერსიტეტების დიდი ქარტია, ლისაბონის კონვენცია, სორბონის დეკლარაცია, ბოლონიის დეკლარაცია, სტუდენტების გიოტებორგის დეკლარაცია, სალამანკის მიმართვა, პრაღის კომუნიკე, გრაცის დეკლარაცია, ბერლინის კომუნიკე, ბერგენის კომუნიკე, ლონდონის კომუნიკე, ლუვენის კომუნიკე, ვენა-ბუდაპეშტის კომუნიკე.	<ul style="list-style-type: none"> • უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე და საქართველო, ბოლონიის პროცესის დოკუმენტების კრებული, თბილისი 2009, 100 გვერდი; • უმაღლესი სახელოვნებო განათლება და ბოლონიის პროცესი, გამოცემლობა „კენტავრი“, თბილისი 2006, 108 გვერდი; • http://www.bologna-bergen2005.no/
2	II. ლექცია: ბოლონიის პროცესის 10 ძირითადი ამოცანა: ადვილად გასაგები და შესაძარებელი კვალიფიკაციები, სწავლების სამსაფეხურიანი სისტემა (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) და ერთობლივი ხარისხები, საკრედიტო სისტემა, მობილობა, ხარისხის უზრუნველყოფა და აკრედიტაცია, ევროპული განათლების მიმზიდველობა, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები და სტუდენტები, ცხოვრების მანძილზე სწავლა, სოციალური განზომილება უმაღლეს განათლებაში, განათლებისა და კვლევის შერწყმა. ბოლონიის პროცესი და საქართველო. ბოლონიის პროცესი და თსუ.	<ul style="list-style-type: none"> • უმაღლესი განათლების რეფორმის შედეგები, აღწერითი ანგარიში ბოლონიის პროცესის ინდიკატორების მიხედვით, თბილისი 2009, 76 გვერდი; • ლ. ბაქრაძე, ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამა და ერთობლივი აკადემიური ხარისხი, გზამკვლევი, ტემპუსის ეროვნული ოფისის ეგიდით, თბილისი 2009, 19 გვერდი; • T. Aslanishvili, L. Glonti, N. Javakhishvili, Higher Education Reform at TSU. In: Proceedings of 4th International Silk Road Symposium, "New Trends in Higher Education", Tbilisi 2007
3	III. ლექცია: ECTS (European Credit Transfer System) - ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემა. სტუდენტთა მობილობა და კრედიტების აღიარება.	<ul style="list-style-type: none"> კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემა

	სამუშაო ჯგუფების ფორმირება, რომლებიც მოამზადებენ ჯგუფურ პრეზენტაციას (ჯგუფების მიერ შეირჩევა სწავლების საფეხური და დარგი, რომლის კურიკულური შემუშავდება, ხოლო შემდეგ შეფასდება სხვა სამუშაო ჯგუფის მიერ).	(ECTS), სახელმძღვანელო, თბილისი 2009, 68 გვერდი; • იხ. შიდა საუნივერსიტეტო რეგულაციები.
4	IV. ლექცია: როგორ დავწეროთ და შევაფასოთ სილაბუსი.	• იხ. შიდა საუნივერსიტეტო რეგულაციები.
5	V. ლექცია: დუბლინის დესკრიპტორი. ევროპის კვალიფიკაციათა ჩარჩო. უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩო. თუნინგის მეთოდოლოგია. ბრიტანეთის ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოს დარგობრივი სტანდარტები. თუნინგის მიდგომების გამოყენება საქართველოს უმაღლესი განათლების სისტემაში.	• საგანმანათლებლო სტრუქტურების ურთიერთშეწყობა ევროპაში, უნივერსიტეტების წვლილი ბოლონიის პროცესში, თბილისი 2008, 113 გვერდი; • საგანმანათლებლო სტრუქტურების ურთიერთშეწყობა ევროპაში, უნივერსიტეტების წვლილი ბოლონიის პროცესში, შესავალი, თბილისი 2009, 153 გვერდი; • თუნინგის მიდგომების გამოყენება საქართველოს უმაღლესი განათლების სისტემაში, პროექტის ანგარიში, თბილისი 2009, 150 გვერდი; • http://www.qaa.ac.uk
6	VI. ლექცია: სწავლის შედეგები. ენათა ფლობის ზოგადევროპული კომპეტენციები.	• Nino Javakhishvili, Learning Outcomes Based Approach in Higher Education System of Georgia, in: Proceedings of International Conference "Development of Competencies in the World of Work and Education. Qualification Systems, Methodology",

		<p>Ljubljana, Slovenia, 2007);</p> <ul style="list-style-type: none"> • ენათა ფლობის ზოგადევროპული კომპეტენციები: შესწავლა, სწავლება, შეფასება, გამომცემლობა „საიმედო“, თბილისი 2008, 249 გვერდი; • იხ. მეხუთე ლექციის მასალები.
7	I. პრაქტიკუმი: კრედიტების, სწავლის შედეგების ასახვა სილაბუსში.	<ul style="list-style-type: none"> • იხ. განვლილი მასალა.
8	VII. ლექცია: პროფესიული უმაღლესი, საბაკალავრო, დიპლომირებული მედიკოსის, სამაგისტრო, სადოქტორო, უწყვეტი განათლების საგანმანათლებლო პროგრამების პროფილი, მათი საკვალიფიკაციო დახასიათება, მათი შემუშავება და შეფასება. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხები ქართულ და დასავლურ უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცეში.	<ul style="list-style-type: none"> • იხ. შიდა საუნივერსიტეტო რეგულაციები.
9	II. პრაქტიკუმი: სილაბუსის შემუშავება და შეფასება.	<ul style="list-style-type: none"> • იხ. განვლილი მასალა.
10	VIII. ლექცია: ხარისხის უზრუნველყოფა. ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე მექანიზმები ევროპასა და ამერიკაში. ინსტიტუციური და პროგრამული აკრედიტაცია საქართველოში (შესაბამისი სახელმწიფო და საუნივერსიტეტო რეგულაციები).	<ul style="list-style-type: none"> • ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტები და სახელმძღვანელო პრინციპები ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში, თბილისი 2006, 31 გვერდი; • http://www.eqar.eu/ • იხ. აგრეთვე: საქართველოს კანონი უმაღლესი განათლების შესახებ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის, სსიპ განათლების აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის დირექტორის ბრძანებები, თსუ წესდება, შიდა საუნივერსიტეტო რეგულაციები.
11	III. პრაქტიკუმი: კურიკულუმის შემუშავება და	<ul style="list-style-type: none"> • იხ. განვლილი მასალა.

	შეფასება.	
12	პრეზენტაცია (სამუშაო ჯგუფების მიერ შეფასებული კურიკულუმების პრეზენტაცია).	• იხ. განვლილი მასალა.
13	IX. ლექცია: მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლა (LLL). მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის სტრატეგია საქართველოში. უწყვეტი განათლება და საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები. IV. პრაქტიკუმი: სილაბუსის შემუშავება და შეფასება.	• უნივერსიტეტებში მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის გზამკვლევი, ტემპუსის ეროვნული ოფისის ეგიდით, თბილისი 2009, 29 გვერდი
14	პრეზენტაცია (სამუშაო ჯგუფების მიერ შეფასებული კურიკულუმების პრეზენტაცია).	• იხ. განვლილი მასალა.
15	პრეზენტაცია (სამუშაო ჯგუფების მიერ შეფასებული კურიკულუმების პრეზენტაცია). განვლილი მასალის შეჯამება. წინასაგამოცდო კონსულტაცია.	• იხ. განვლილი მასალა.
	დასკვნითი გამოცდა: წერითი ნამუშევრების წარმოდგენა.	• წერითი ნამუშევრის წარმოდგენა: რომელიმე პროგრამის (მისი აღწერილობისა და სტრუქტურის) მომზადება.